

Alle hens aan dek voor natuurbeleving

Wordt de Nederlandse editie van het boek van Richard Louv 'The last child in the woods, how to prevent our children from 'nature-deficit-disorder' net zo'n bestseller als in de Verenigde Staten? Bij de introductie bleek enthousiasme om de boodschap 'hoe brengen we onze kinderen weer in contact met de natuur' uit te dragen en 'de dreiging' het hoofd te bieden.

Wat vroeger zo vanzelfsprekend was voor kinderen, buiten spelen in een groene omgeving, is dat nu niet meer. Enkele negatieve gevolgen: weinig of geen contact met de natuur is onderdeel van weinig bewegen en daarmee van invloed op de gezondheid. Gebrek aan ervaringen met en in de natuur leveren een eenzijdige kijk op de omgeving op, met het risico dat de volwassenen van later geen affiniteit meer met natuur hebben. Oorzaken voor de afnemende aandacht voor natuur zijn er genoeg volgens Louv: er is veel minder groen in de directe omgeving dan een aantal decennia geleden; ouders zijn bang voor onzure elementen als hun kinderen buiten spelen en de invloed van televisie en computer is enorm toegenomen. Ook heeft het onderwijs te maken met overvolle lespro-

gramma's, waardoor praktijklessen veelal sneuvelen. Als kinderen of jongeren zich al op bijvoorbeeld een braakliggend terrein ophouden, worden ze vaak weggestuurd; er mag niet meer zoveel.

BOODSCHAP VINDT GEHOOR

SG André van der Zande noemt Louv 'de Al Gore van de naturopvoeding'. De plv. directeur Natuur, Jacques Bakker, heeft er een 'positive sickness' aan overgehouden: hij is besmet geraakt door het onderwerp. Janna Verboom, onderzoeker bij Alterra, heeft de vertaling voorzien van Nederlandse voorbeelden en bevindingen. Zij sprak op 5 september, bij de introductie van de Nederlandse vertaling, van 'a dream come true'. Ze pleitte voor structureel, langdurig onderzoek, voor kennisverspreiding en het opzetten van netwerken. Thomas van Slobbe van de Stichting wAarde is een landelijk initiatief gestart: Jeugd en natuur als nationale uitdaging. Hij roept voorts de burger op mee te doen aan een burgerinitiatief om 40.000 handtekeningen bij elkaar te krijgen, waarmee het onderwerp op de politieke agenda van de Tweede Kamer komt. Kortom, de boodschap vindt gehoor.

KAN HET TIJ NOG WORDEN GEKEERD?

Volgens de auteur wel. "Maar", zegt hij, "We moeten snel zijn, want we hebben niet heel veel tijd meer. De ontwikkelingen gaan veel sneller dan in mijn jeugd." Martie van Essen, projectleider van het programma 'Jeugd, Natuur, Voedsel en Gezondheid' vertelt hoe LNV het onderwerp benadert. "Wij willen het onderwerp onder de aandacht brengen en stimuleren dat ideeën en ervaringen in activiteiten worden omgezet. We willen er, samen met andere overheden, maatschappelijke organisaties, ouders en burgers voor zorgen dat kinderen dichterbij voedsel en de eigen groene leefomgeving komen te staan. Er zijn smaaklessen geïntroduceerd, er wordt gewerkt aan groen in en rond steden, aan maatschappelijke stages. Boerderijen kunnen een bijdrage leveren door in te springen op het tekort aan kinderopvang. De aandacht voor voedsel en groen moet worden gewekt door kennis en vooral door beleven en ervaren."

RICHARD LOUV

Dat laatste is precies de kern van het verhaal van Richard Louv. "Ouders hoeven zich geen zorgen te maken dat hun kinderen niet alle namen van planten en dieren uit hun hoofd kennen. Dat is helemaal niet belangrijk. Het gaat om de ervaring, de beleving, die je de rest van je leven meeneemt als je in je jeugd natuur ervaart. Ik ga in mijn hart nog wel eens terug naar de bossen waarnaast ik ben opgegroeid. Ik wist toen niets over ecologie, maar het waren wel mijn bossen." [CdV]

"Ouders hoeven zich geen zorgen te maken dat hun kinderen niet alle namen van planten en dieren uit hun hoofd kennen"